

Help mij Leven

(AJUDE ME A VIVER)

Jaarverslag 2015

Stichting 'Help mij leven' helpt Braziliaanse kinderen in risicosituaties.

Inhoudsopgave

1	Vooraf	3
2	2015 in het kort	4
3	Resultaten van onze steun	5
	3.1 Hulp aan kinderen in risicosituaties – Rio de Janeiro	5
	3.2 Langdurige opvang van kinderen uit risicosituaties – Minas Gerais	7
4	Werving van vrijwilligers voor Brazilië	8
	4.1 Resultaten	8
5	Fondsenwerving en PR	9
	5.1 Favelagames	9
	5.2 Adventsactie	9
	5.3 Bezoek Robert Smits aan Nederland	10
	5.4 Team Noord	10
	5.5 Nieuwsbrief, website en facebook	10
6	Bestuur en organisatie	11
	6.1 Bestuur en vrijwilligers	11
	6.2 Verantwoording	12
7	Financieel verslag 2015	13
	7.1 Algemeen	13
	7.2 Toelichting bij de balans	13
	7.3 Toelichting bij de staat van baten en lasten	15
	Bijlagen	20
	1. Balans 2015	21
	2. Staat van baten en lasten 2015	22
	3a. Toelichting lastenverdeling 2015	23
	3b. Verloop reserves en fondsen 2015	23
	4. Begroting 2016	24
	5. Verantwoordingsverklaring	25
	6. Beoordelingsverklaring	28

1 Vooraf

Hoewel het bestuur na een succesvol jaar met veel aandacht voor het werk van REMER en Sparta rekening hield met lagere inkomsten ten opzichte van 2014, was 2015 eveneens een financieel succesvol jaar. De voorzichtig oplopende koers van de Euro ten opzichte van de Real zorgde ook in 2015 weer voor meer financiële armslag.

Daarnaast werden met name veel donaties voor het werk in krottenwijk Antares geworven en mochten we enkele grotere giften ontvangen. Dit maakte het mogelijk om naast de financiering van het reguliere werk van REMER en Sparta waar nodig extra investeringen te doen. Zo konden we de bijdrage voor het werk op Sítio Shalom tijdelijk verhogen om dreigende tekorten op te vangen.

Wij werkten zoals altijd via onze Braziliaanse partners REMER en Sparta. REMER zet zich in voor het lot van kinderen in risicosituaties in krottenwijken, Sparta vervult een preventieve rol door sport aan te bieden aan kinderen in een krottenwijk in het centrum van Rio.

De koerswijziging die in 2014 in Brazilië werd ingezet, werpt zijn vruchten af. De bijlessen in Pedra Lisa en in Antares worden goed bezocht en er is in Antares veel geïnvesteerd in de sportactiviteiten. Het werk van REMER heeft duidelijk haar plek in de wijk weten te vinden en er is waardering onder de inwoners.

Voor 2016 is wederom een relatief voorzichtige begroting opgesteld om de onzekerheid in het geefgedrag in Nederland en in de koersverhouding tussen Euro en Real te kunnen opvangen. Voor de besteding van het geld blijven de strategie en werkzaamheden van REMER en Sparta in Brazilië leidend. Daarbij denken wij mee en ondersteunen we ook de besluitvorming van onze partners.

2015 werd voor de Stichting gekenmerkt door diverse bestuurswisselingen. Hoewel de eerder ontstane vacature werd opgevuld, hebben drie bestuursleden aangegeven in 2016 hun functie om persoonlijke redenen te willen neerleggen.

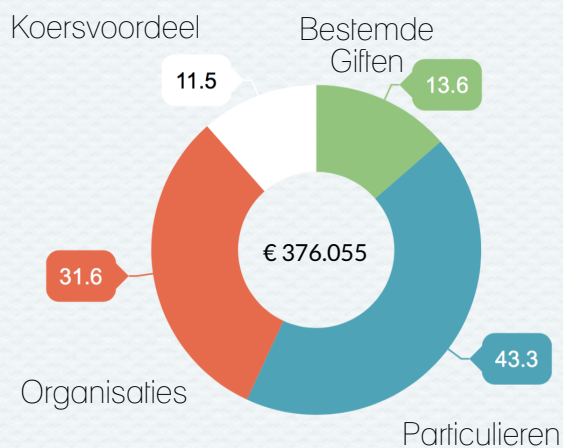
Tot slot danken wij onze donateurs die het mogelijk maken om kinderen te helpen die dat onvoorstelbaar nodig hebben. Ook voor de medewerkers van REMER en Sparta, en in het bijzonder voor Robert Smits, is het een grote steun om te merken dat zovelen hen vanuit Nederland steunen.

Bestuur stichting 'Help mij leven', augustus 2016.

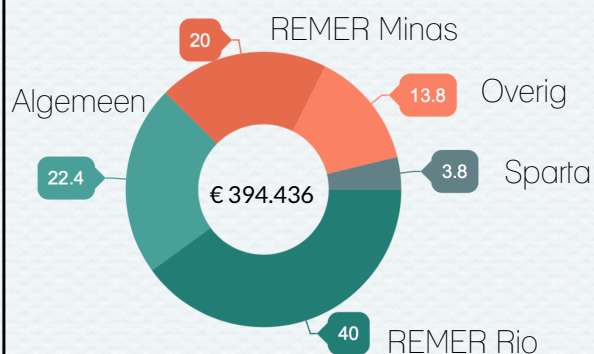

2015 IN HET KORT

Bestedingen

in %
Zo werd de steun uit Nederland ingezet

HET RESULTAAT

750

kinderen per maand konden sporten en spelen

150

kinderen per dag kregen bijles en onderwijs

33

kinderen werden langdurig opgevangen

3 Resultaten van onze steun

In 2015 is een bijdrage van € 394.436 aan het werk in Brazilië volledig naar REMER verzonden. REMER heeft hiervan € 14.908 (ca. 4%) aan zusterorganisatie Sparta doorgegeven (voor deze constructie is gekozen om te besparen op de bankkosten). Daarnaast is € 202.120 (51%) aan de activiteiten in Rio besteed en € 122.948 (31%) aan het werk in Minas Gerais (uitgaande van een evenredige toedeling van kosten voor organisatie/coördinatie). Tot slot is er in totaal € 54.460 (14%) aan gelabelde giften overgemaakt voor specifieke doeleinden.

Een meer gedetailleerde cijfermatige toelichting is weergegeven in het hoofdstuk 'Financiële resultaten'.

3.1 Hulp aan kinderen in risicosituaties - Rio de Janeiro

De aanpak van REMER verschilt binnen en buiten Rio de Janeiro. In de stad is het werk van REMER gericht op kinderen die op straat zwerven of het risico lopen op straat te belanden doordat zij in een kwetsbare omgeving met geweld, criminaliteit en drugsgebruik verkeren.

Zoals in het voorwoord is beschreven, is met name in Rio de Janeiro in 2015 veel aandacht uitgegaan naar het werk in de favela's, waarbij met name bijscholing en activiteiten een belangrijke rol speelden. De ontwikkeling van het werk, waarbij de focus in de afgelopen jaren veel meer is komen te liggen op preventie door sport en educatie heeft zich voortgezet.

De situatie onder jongeren en kinderen in krottenwijken vraagt om deze aanpak en de resultaten uit het afgelopen jaar laten duidelijk zien dat REMER en Sparta resultaten blijven boeken. Daarom blijft het Bestuur de inzet van REMER en Sparta met overtuiging steunen.

Favela Morro da Providência – Preventie door sport (Sparta sportclub)

De sportclub voorziet als vanouds in een grote behoefte van kinderen uit de wijk. Sparta neemt naast haar reguliere taken regelmatig deel aan sporttoernooien. Omdat ook dit jaar 'Camp Clay' niet is doorgegaan, maar ook het jaarlijkse voetbaltoernooi door omstandigheden niet doorging, zijn de uitgaven aan de activiteiten van Sparta dit jaar lager uitgevallen.

De club telde in 2015 ongeveer 250 leden. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Favela Pedra Lisa – school voor educatie en bijles (REMER)

In krottenwijk 'Pedra Lisa' verzorgt Sparta sinds 2006 samen met REMER een schooltje, waar kinderen bijles en computerles krijgen, zodat het opleidingsniveau en daarmee de kansen voor de kinderen toenemen. Pedra Lisa is al enkele jaren gepacificeerd. Het afgelopen jaar is het ondanks deze pacificatie door de politie toch erg onrustig geweest in de wijk. De onveiligheid neemt weer toe, waarvan de kinderen uit de wijk de dupe zijn. Juist in deze situatie blijft de maatschappelijke functie van het schooltje bijzonder groot. Nadat het bestuur van het schooltje in 2014 werd overgenomen door REMER, is in 2015 verder geïnvesteerd in de activiteiten in en om de school.

In 2015 namen gemiddeld 60 kinderen 's middags deel aan de bijlessen.

Favela Antares – Preventie door sport en educatie (REMER)

De in 2013 opgerichte sportclub 'Samara Esporte Clube' is een project in gewelddadige wijk 'Antares', die veel armoede kent. Daarnaast zijn er groepen straatkinderen die in deze wijk verblijven en betrokken raken bij drugshandel en -gebruik. REMER heeft de afgelopen jaren een goede naam opgebouwd in de wijk. Men kan voortbouwen op goede resultaten en een goede onderlinge sfeer bij de kinderen die deelnemen aan de activiteiten. Begin 2015 werd een schooltje om bijlessen te geven aan de wijkkinderen geopend. Het schooltje wordt bekostigd door een groep ondernemers in Nederland. Vanaf het begin is het schooltje een succes. De bijlessen werden vanaf het begin goed bezocht, met in de laatste maanden gemiddeld zelfs 140 kinderen per dag. De hal waarin de sportactiviteiten worden georganiseerd, wordt door de drugsbende ook gebruikt voor het houden van feesten en wakes voor overleden leden van de drugsbende. Daarnaast voetbalt de drugsbende zelf regelmatig op tijden waarop REMER dat met kinderen zou willen doen. Er is in 2015 een financier gevonden voor de aanleg van een eigen veldje. Dit werd in oktober geopend.

In 2015 namen maandelijks gemiddeld zo'n 140 kinderen tot 18 jaar deel aan de activiteiten die REMER in Antares aanbood. Zo'n 500 kinderen per maand sportten mee met REMER in Antares.

3.2 Langdurige opvang van kinderen uit risicosituaties - Minas Gerais

Buiten Rio, in de staat Minas Gerais, verzorgt REMER opvang en ontwikkeling van verwaarloosde en mishandelde kinderen uit de wijde omgeving, veelal op initiatief/verzoek van lokale kinderrechtters.

Sítio Shalom - wonen, naar school gaan, spelen, omringd zijn met goede zorgen (REMER)
Opvangboerderij 'Sítio Shalom' in het plaatsje Pequeri biedt permanente opvang aan kinderen met ernstige problemen in de thuissituatie (armoede, verslaving, misbruik, verwaarlozing, geweld).

Op grond van een wettelijke verplichting dienen de omliggende gemeentes die kinderen plaatsen, een bijdrage te betalen per kind. Gemeenten voldeden ook in 2015 lang niet allemaal aan deze verplichting. Dit probleem speelt al enkele jaren. Dit leidde dit jaar tot een tekort aan middelen. Er is daarom besloten om de bijdrage vanuit Nederland aanzienlijk te verhogen. Het heeft er ook toe geleid dat REMER scherpere keuzes maakt in het opnemen van kinderen uit de verschillende dorpen en steden uit de buurt. Dit was een moeilijk besluit, aangezien alle kinderen die onder erbarmelijke omstandigheden leven een plaats op de woonboerderij verdienen.

In 2015 werden gemiddeld 30 kinderen permanent opgevangen op Sítio Shalom.

4 Werving van vrijwilligers voor Brazilië

Vrijwilligers leveren al jaren een belangrijke bijdrage aan het werk van REMER in Brazilië. Ze bieden niet alleen hulp door hun activiteiten, maar het geeft ook morele steun voor medewerkers en kinderen dat mensen van zo ver weg speciaal voor hen naar Brazilië komen.

Stichting 'Help mij leven' doet daarnaast in toenemende mate een beroep op hen door ze tijdens en na hun verblijf in Brazilië te betrekken bij fondsenwerving, iets dat veel vrijwilligers overigens zelf al actief oppakken voordat wij er om vragen. Wij zijn blij met zulke betrokken vrijwilligers.

Gerry Bakker – zelf in de jaren '90 vrijwilliger bij REMER – heeft het coördinatorschap voor werving en selectie in 2015 overgedragen aan Bram van Workum, die in 2011 zelf als vrijwilliger in Brazilië was. Gerry blijft wel in een ondersteunende rol actief bij vrijwilligersselectie.

4.1 Resultaten

In 2015 werden twee vrijwilligers geselecteerd uit zo' n 25 schiftelijke aanmeldingen, gescreend en uitgezonden naar Brazilië. Daar droegen zij elk enkele maanden bij aan de werkzaamheden van REMER.

5 Fondsenwerving en PR

Fondsenwerving en PR richt zich met name op drie activiteiten:

- Informeren en (waar nodig) ondersteunen van donateurs en organisaties die op dit moment danwel voorheen het werk steun(d)en: zij vormen de ruggegraat voor het betalen van de reguliere/dagelijkse kosten;
- Contact leggen met en aanschrijven van organisaties en fondsen: zij zijn belangrijk om incidentele uitgaven te bekostigen, danwel om 'gaten' in de begroting te vullen;
- Werven van nieuwe donateurs: om de bestaande basis verder uit te breiden.

Dit wordt door vier bestuursleden als kerntaak uitgevoerd, met diverse vrijwilligers.

Daarnaast wil 'Help mij Leven' de bekendheid vergroten over Braziliaanse kinderen in risicosituaties en de bijdrage van de stichting aan de oplossing ervan. Hiertoe worden publicitaire mogelijkheden benut als ze zich aandienen.

5.1 Favelagames

Naar aanleiding van het succes van de Favela Cup in 2014 worden in 2016, tijdens de Olympische Spelen in Rio de Janeiro, de Favelagames georganiseerd. In 2015 is een team van vrijwilligers begonnen met de voorbereidingen van het evenement en de bijbehorende fondsenwerving. Doel is om net als in 2014 naast bekendheid voor het werk van REMER en Sparta, opnieuw aanzienlijke donaties te werven.

5.2 Adventsactie

De adventsactie, georganiseerd door de Katholieke kerken in Nederland, zamelde in de weken voor kerst geld in voor diverse goede doelen. In 2015 werd ook voor Sítio Shalom actie gevoerd. Bestuursleden en vrijwilligers brachten daarbij de adventsactie actief onder de aandacht bij deelnemende kerken. En niet zonder succes: de actie leverde begin 2016 € 30.000 op.

5

BIJZONDERE DONATIES

1

ADVENTSACTIE: €30.000

De Katholieke kerken in Nederland voerden actie en zamelden geld in voor Sítio Shalom

2

IMPULSIS: €17.000

Met de bijdrage van IMPULSIS kon een nieuw busje worden aangeschaft.

3

SOEP VOOR DE SÍTIO: €500

Team Noord schonk soep om geld in te zamelen voor het werk op Sítio Shalom

4

VASTENACTIE: €5.577

Leerlingen van de Sint Jozefschool in Schiedam organiseerden een vastenactie voor het werk in Brazilië

5

ORANJEBAZAR: €7.500

De gereformeerde kerk Bleiswijk organiseerde haar jaarlijkse oranjebaraz op Koningsdag en doneerde éénderde van de opbrengst aan 'Help mij leven'.

5.3 Bezoek Robert Smits aan Nederland

Anders dan voorgaande jaren bezocht Robert tijdens zijn bezoek vrijwel geen bijeenkomsten voor particuliere geïnteresseerden en donateurs, maar richtte zich op individuele contacten met fondsen en organisaties.

5.4 Team Noord

Een regio waar we al jaren mogen rekenen op een trouwe groep donateurs, is Friesland. Er zijn diverse groepen op werkvakantie geweest in Brazilië en al jaren organiseren vrijwilligers in Friesland acties voor 'Help mij Leven'. Sinds 2013 heeft 'Help mij Leven' twee betrokken vrijwilligers als aanspreekpunt voor regionale vragen/verzoeken om informatie en ter coördinatie van lokale activiteiten. In 2015 werden door Team Noord diverse inzamelingsacties gehouden en werden deelnemers geworven voor een werkvakantie in 2016.

5.5 Nieuwsbrief, website en facebook

Donateurs worden via verschillende kanalen op de hoogte gehouden over de

activiteiten in Brazilië en in Nederland. Drie maal per jaar verschijnt een nieuwsbrief met onder andere een uitgebreide toelichting op het werk in Brazilië van Robert, en daarnaast verslagen van vrijwilligers, wervingsacties in Nederland en andere zaken die aandacht vragen of interessant kunnen zijn. De nieuwsbrief wordt naar circa 1000 donateurs, organisaties en media gestuurd, op papier en per e-mail.

Op de website staan uitgebreide achtergronden over REMER, Sparta, 'Help mij Leven' en de situatie in Brazilië. Tevens dient de website als eerste kanaal om informatie voor kandidaat-vrijwilligers te verstrekken. Ook is er een mogelijkheid tot online doneren en verschijnen af en toe korte nieuwsberichten tussen de nieuwsbrieven door.

De facebookpagina van 'Help mij Leven' toont actuele nieuwtjes over met name het werk in Brazilië, maar ook regelmatig over acties in Nederland of andere zaken die het werk van REMER, Sparta en 'Help mij Leven' zijdelings raken. Het bereik van de pagina neemt steeds verder toe. Eind 2015 waren er 441 volgers en in totaal postte 'Help mij Leven' 64 berichten op de facebookpagina.

6 Bestuur en organisatie

6.1 Bestuur en vrijwilligers

Help mij leven kent een onafhankelijk, onbezoldigd bestuur dat naast het dagelijks bestuur het beleid, de begroting en de jaarcijfers vastlegt. Geen der bestuursleden vervult andere functies die strijdig kunnen zijn met de belangen van stichting 'Help mij leven'. Het bestuur heeft in 2015 maandelijks vergaderd.

In 2015 trad Simon Roelofsen toe tot het bestuur. Marco Kalverda, Andre van der Eijk en Aldo Golja hebben aangegeven wegens persoonlijke redenen hun functie neer te leggen, maar wel beschikbaar te blijven voor eventuele assistentie bij bestuurlijke aangelegenheden. Zij zijn allen in 2015 aangebleven in afwachting van nieuwe bestuursleden. Daarmee was het bestuur voltallig.

HET BESTUUR

C.M. Oostenbrink

Voorzitter

Marieke is orthoptiste.

Herkiesbaar in 2017

J.L. Looijen
Penningmeester

Jan is eigenaar van administratiekantoor Looijen

Herkiesbaar in 2016

M. van der Wenden
Secretaris

Marijke is medisch secretaresse bij Laurens

Herkiesbaar in 2017

A.A. Golja

Externe communicatie

Aldo is senior beleidsmedewerker bij het ministerie van VWS.

Aldo draagt in 2016 zijn bestuursfunctie over

A.P. van der Eijk

Fondsenwerving

André is stedenbouwkundige en mede-oprichter Buro MA.AN

André draagt in 2016 zijn bestuursfunctie over

M.B. Kalverda

Fondsenwerving

Marco is directeur Projectmanagement bij Shanks

Marco draagt in 2016 zijn functie over

S. Roelofsen

Fondsenwerving

Simon is zelfstandig consultant fondsenwerving voor non-profit organisaties

Herkiesbaar in 2019

VRIJWILLIGERS

Naast de bestuursleden waren in 2015 diverse personen als vrijwilliger

nauw betrokken bij de stichting.

Mieke Staal
Vrijwilliger
Bestuurszaken

Bart van Asten
Vrijwilliger
Fondsenwerving

Bram van Workum
Selectie vrijwilligers
Brazilië,
Coördinator

Anna van den Berg
Selectie vrijwilligers
Brazilië,
Psychologe

Yke Meindersma
Redactie
nieuwsbrief

Conny van Vliet
Beheer
adressenbestand

6.2 Verantwoording

Met betrekking tot interne verantwoording is veel aandacht voor de reguliere cyclus in het begroten en het volgen en evalueren van de door 'Help mij leven' gefinancierde projecten in Brazilië. Dit vindt plaats op basis van goedgekeurde projectvoorstellen. Maandelijks is er contact met REMER en Sparta over de lopende activiteiten en projecten. REMER legt daarnaast cijfermatig verantwoording af middels kwartaalrapportages. Bij het vaststellen van de begroting voor het komende jaar is de evaluatie van de inzet in het voorgaande jaar een belangrijke factor.

Externe controle vindt plaats door het CBF. Daarnaast is 'Help mij leven' transparant over het werk naar haar donateurs. Dit vindt uiting in publicatie van (financiële) resultaten in de nieuwsbrieven, website, het jaarverslag en andere gelegenheden.

Per 1 februari 2013 heeft het CBF het 'Certificaat voor kleine goede doelen' toegekend aan stichting 'Help mij Leven'. Sinds 2005 beschikte 'Help mij leven' over het CBF-Keur.

Fondsenwerving

In 2015 werd fondsenwerving uitgevoerd door een team van bestuursleden en Bart van Asten, ex-bestuurslid. Zo zijn er diverse vrijwilligers inmiddels meer nauw betrokken bij diverse taken. Daarnaast waren diverse vrijwilligers betrokken bij de organisatie van de Favela Games.

Samenwerking - Brazilië

REMER en Sparta zijn zelfstandige, Braziliaanse organisaties met een eigen bestuur, medewerkers en begroting. De samenwerking met REMER en Sparta geschiedt op basis van jaarlijkse afspraken en is een belangrijke basis voor de uitvoering van onze doelstellingen en fondsenwerving.

Ook worden afspraken gemaakt over de wijze en frequentie van verantwoording, zowel als afspraken over niet-financiële bijdragen vanuit Nederland.

7 Financieel verslag 2015

7.1 Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt conform de Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen ten behoeve van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Eventuele verschillen in de totaalbedragen in de jaarrekening zijn ontstaan uit afronding van de bedragen in de diverse tabellen.

Conform de CBF bepalingen registreert stichting 'Help mij leven' bestemde giften zowel bij de inkomsten als bij de uitgaven. Grote giften zijn veelal gekoppeld aan specifieke projecten en hebben daardoor een incidenteel, wisselend karakter. Hierdoor kunnen in de jaarrekening van stichting 'Help mij leven' van jaar op jaar schommelingen ontstaan.

Grondslagen voor waardering

Uitgaven en inkomsten

De uitgaven en inkomsten zijn toegerekend aan de periode waarin zij gepleegd cq ontvangen zijn.

Materiële vaste activa

Er zijn geen materiële vaste activa.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een bedrag van oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

7.2 Toelichting bij de balans

Activa

De post 'liquide middelen' omvat de saldi per eind december 2015 van de rekeningen bij Rabobank en ING.

Buiten de gemelde posten heeft de stichting nog te vorderen schenkingen uitstaan, die per notariële akte of 'overeenkomst periodieke gift' zijn toegezegd. Voor 2016 is totaal € 12.350 toegezegd.

Passiva

Het beleid ten aanzien van de continuïteitsreserve is als volgt: de hoogte ervan bedraagt minimaal drie maanden afdrachten aan de partnerorganisaties REMER en Sparta in Brazilië (momenteel ongeveer € 75.000). Doordat ongeveer een

derde van het jaarbedrag aan giften en schenkingen in de maand december ontvangen wordt is het echter vrijwel onvermijdelijk dat de reserve rond oktober/november ruim lager dan gewenst is. Daar staat tegenover dat de stand aan het einde van het boekjaar (en dus zoals gepresenteerd in de balans) door die relatief hoge december ontvangsten aan de hoge kant is.

De resultaten van het boekjaar worden aan de continuïteitsreserve toegevoegd c.q. onttrokken. We streven er naar om de jaarlijkse afdrachten aan lopende projecten van REMER en Sparta op hetzelfde niveau te houden als het voorgaande jaar om het lokale beleid in Brazilië bestendig te kunnen financieren. Eventuele tegenvallende inkomsten bij Help mij Leven worden daardoor zoveel mogelijk eerst opgevangen en meevallers worden niet direct volledig uitgegeven.

Het tekort van 2015 bedraagt € 28.444. Dit is in lijn met het besluit van het bestuur van stichting 'Help mij Leven' in de jaren 2015 en 2016 de maandelijkse bijdragen aan de partnerorganisaties in Brazilië structureel te verhogen en zo de te hoge continuïteitsreserve uit boekjaar 2014 geleidelijk terug te brengen naar het gewenste niveau van minimaal driemaal een maandbijdrage.

De bestemmingsfondsen bestaan per einde 2015 uit het vrijwilligersfonds (saldo € 7.890, er is uit dit fonds in 2015 € 14.638 meer besteed dan ontvangen) en een bedrag van € 11.275 ontvangen van de stichting Wings of Support. Uit dit fonds wordt gedurende 2016 en 2017 een sportleraar in de favela Antares betaald.

De post 'kortlopende schulden' bestaat voor € 20.000 uit vooruit ontvangen donaties plus bedrag (€ 1.750) dat door een donateur abusievelijk naar de rekening van Help mij Leven is overgemaakt en in 2016 wordt terugbetaald.

7.3 Toelichting bij de staat van baten en lasten

Inkomsten

In het boekjaar 2015 zijn de baten € 120.000 hoger dan begroot (+47%) en € 18.000 meer dan in 2014 (5% hoger). De verschillen worden in onderstaande tabel geduid:

Inkomsten-post	€ 1000 verschil met begroting 2015	% in verschil	€ 1000 verschil t.o.v. jaarrekening 2014	Toelichting
Particulieren	+18	+21	-23	In december 2015 een legaat van ruim 19.000 euro ontvangen
Organisaties	+9	+8	-15	Conservatief begroot gezien het afnemende belang van Brazilië als 'hulpland' voor veel fondsen
Bestemde giften	+51	nvt	+29	Worden nooit begroot. Hoger dan 2014 door met name een specifieke gift ten behoeve van het sportonderwijs in Antares.
Koerswinst	+42	nvt	+26	Gem. koers 3,7 ipv 2,9 zoals begroot

Giften van organisaties die zelf als fondsenwervende instelling bekend staan worden sinds dit boekjaar conform de richtlijnen van het CBF verantwoord onder 'baten uit acties van derden'. Dat betekent echter niet dat onze fondsenwerfers hier geen inspanningen voor gedaan hebben!

Het bedrag aan incasso's op basis van afgegeven machtigingen is ten opzichte van

2014 met ongeveer 2.000 euro gedaald naar circa 51.000 euro. De verschuiving van 'automatische incasso' naar 'zelf doen' middels online doneren zet zich door.

Evenals in 2014 hebben in totaal circa 80 organisaties en naar schatting zo'n 800 donateurs gesteund. Het werkelijk aantal donateurs is moeilijk te bepalen omdat een steeds groter aantal donaties anoniem online gedaan wordt. Ongeveer 300 donateurs deden via automatische incasso hun bijdrage en een achttal via een notariële akte of via de fiscale faciliteit 'periodieke schenking met overeenkomst'.

De jaarlijkse toezeggingen luiden in de lokale valuta, de Braziliaanse real. In de begroting is gerekend met een vaste koers voor de Real ten opzichte van de Euro.

In 2015 heeft de daadwerkelijke uitbetaling plaatsgevonden tegen een veel lagere koers van de Real. Deze uitbetaling is verantwoord tegen de vaste koers.

Het verschil tussen de vaste koers en de daadwerkelijke koers is verantwoord als koersresultaat.

Het koersresultaat betreft nadrukkelijk niet het speculeren met vreemde valuta of het aanhouden van financiële posities in vreemde valuta.

Bestedingen

Met de donaties worden in Brazilië twee organisaties ondersteund:

- 1) De vereniging REMER, die zich inzet voor kinderen in risico-situaties.
- 2) De sportclub Sparta, die een preventieve rol speelt bij het straatkinderenprobleem.

De bestedingen aan de school in Pedra Lisa en de sportclub Sparta gaan sinds 2014 niet

meer rechtsreeks naar Sparta, maar lopen via REMER, waaronder zij nu ook verantwoord worden.

Zowel REMER als Sparta hebben ook andere inkomsten. REMER wordt door lokale overheden, non-gouvernementele organisaties en ook Braziliaanse donateurs gesteund. De bijdrage van stichting 'Help mij Leven' omvat ongeveer 70% van de totale inkomsten van REMER. Sparta ontvangt een geringe contributie van de eigen leden en incidenteel bijdragen van andere donateurs.

Het bestedingspercentage in 2015 is uitgekomen op 105%. Het beleid hieromtrent is te streven naar een percentage tussen de 95% en 105%, waarmee Help mij Leven nagenoeg al haar inkomsten afdraagt aan de doelstelling (Remer en Sparta). Ook in 2015 waren de inkomsten weer hoger dan verwacht, met bovendien een fiks koersresultaat. Achteraf gelukkig, omdat we hiermee gedurende het jaar een aantal extra bestedingen hebben kunnen overmaken zowel voor het werk van REMER in Rio de Janeiro als voor de woonboerderij in Pequeri (Minas Gerais).

Conform de richtlijn worden alle baten en kosten bruto verantwoord. Er vindt geen saldering plaats.

REMER

Het bestuur van stichting Help mij Leven laat zich bij het vaststellen van haar eigen jaarlijkse begroting leiden door de informatie van REMER en Sparta uit Brazilië over de lopende activiteiten, de voorgenomen nieuwe initiatieven en het verwachte geefgedrag van de donateurs. De verdeling van de bijdragen over de activiteiten is zoveel mogelijk conform deze begroting, maar daarvan kan worden afgeweken op basis van de werkelijke ontwikkelingen gedurende het jaar en bijstelling van prioriteiten.

REMER – Algemeen

Onder organisatie en coördinatie vallen onder andere de kosten van aansturing, de coördinatie, de administratie en het secretariaat van REMER. De uitgaven voor organisatie en coördinatie zijn in 2015 vrijwel conform begroting afgedragen. In november 2015 is een extra bedrag (ongeveer 6.000 euro) ten behoeve van een 'onvoorziene uitgavenpot' overgemaakt.

REMER – Rio de Janeiro

De kosten voor Rio algemeen omvatten onder andere de salarissen van medewerkers van REMER, waaronder maatschappelijk werkers, een coördinator en een sportleraar. Dankzij een gift van Impulsis heeft REMER voor Rio een nieuwe bus aan kunnen schaffen. Ook voor Pedra Lisa waren er wat meer bestedingen dan begroot, hier betroffen het voornamelijk salarissen van leerkrachten en onderwijsmateriaal (computers, airco's).

Aan Sparta was een bijdrage voorzien en begroot voor Camp Clay en het jaarlijkse voetbaltoernooi. Beide zijn helaas om diverse redenen niet doorgegaan. Hierdoor zijn de bestedingen aan Sparta lager dan begroot uitgevallen. Nieuw dit jaar waren de

activiteiten in Antares, met name op sportief gebied (voetbal in een hal). De uitgaven hiervoor liepen min of meer in lijn met de begroting, wel ook hier extra uitgaven voor de aanschaf van een pc en airco's voor de school in Antares. De bouw van de school is in 2014 bekostigd door een Nederlandse groep ondernemers. Deze groep heeft in 2015 de exploitatiekosten van de school op zich genomen. Een prachtig initiatief als gevolg van de in 2014 georganiseerde Favelacup.

REMER – Minas

De afdrachten ten behoeve van de woonboerderij waren in 2015 fors hoger dan begroot. Gedurende een zestal maanden is een op de woonboerderij ontstaan tekort aangevuld (totaal ongeveer 15.000 euro). In november is een extra bijdrage van 13.500 euro gedaan waarmee allerlei materialen voor op de Sitio konden worden aangeschaft.

REMER – Besteed uit bestemmingsfondsen

Er waren in 2015 bestedingen uit één bestemmingsfonds: Het vrijwilligersfonds 'TFT (ThuisFrontTeam) Jacoline Groenendijk', waaruit bestemde bestedingen ten behoeve van de woonboerderij in Minas Gerais gedaan worden. Totaal is uit dit fonds in 2015 € 27.605 (!) besteed. Ook zijn dit jaar de bestedingen uit het fonds 'Pensioen Robert Smits' voortgezet. Omdat de bijdragen aan dit fonds één op één worden doorgezet naar

Brazilië, waar ze op een pensioenrekening gezet worden, zijn alleen de bestedingen (dit jaar € 21.000) zichtbaar en bouwt het fonds geen saldo op bij stichting 'Help mij leven' .

Percentage kosten van fondsenwerving

Het percentage 'kosten van fondsenwerving' is met 3,6% van de baten weliswaar iets gestegen, maar toch nog ruim binnen de doelstelling van het bestuur (maximaal 5% van de baten) gebleven. Het CBF hanteert een norm van maximaal 25%.

Toelichting op de overige lastenverdeling

Het bestuur van de stichting is onbezoldigd en ontvangt geen vergoeding anders dan voor gemaakte onkosten voor de uitvoering van de fondswervende activiteiten. Er zijn geen bezoldigde toezichthouders of personeelsleden. Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan bestuurders of toezichthouders. De stichting voert zelf geen projecten uit in Brazilië, maar zorgt voor financiële steun van de Braziliaanse stichtingen REMER en Sparta.

De publiciteitskosten zijn iets gestegen door de verzending van een extra nieuwsbrief en een abonnement op een SMS donatie dienst.

De post "bezoeken aan Nederland" bevat de kosten (vlucht en reis- en verblijfskosten) van bezoeken van Robert Smits aan Nederland, dit jaar ook met zijn gezin.

De kantoorkosten bestaan uit kosten die door de banken in rekening (2015: € 943) worden gebracht, software voor de ledenadministratie, acceptgiro's (2015 niet) en dergelijke.

Ten behoeve van de CBF beoordeling is de jaarrekening 2014 door een accountant beoordeeld, waarvoor € 3.025 in rekening is gebracht.

Bijlagen

1. Balans 2015

	31 december 2015	31 december 2014
Activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	-	-
<i>Financiële vaste activa</i>	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Vorraden</i>		
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	-	1.700
<i>Effecten</i>	-	-
<i>Liquide middelen</i>	164.468	195.675
	<u>164.468</u>	<u>197.375</u>
Totaal	<u><u>164.468</u></u>	<u><u>197.375</u></u>
Passiva		
<i>Reserves en fondsen</i>		
- reserves		
· continuïteitsreserve	123.553	151.998
· bestemmingsreserves	-	-
· herwaarderingsreserve	-	-
· overige reserves	-	-
	<u>123.553</u>	<u>151.998</u>
- fondsen		
· bestemmingsfondsen	19.165	22.528
	<u>142.718</u>	<u>174.526</u>
<i>Voorzieningen</i>	-	-
<i>Langlopende schulden</i>	-	-
<i>Kortlopende schulden</i>	21.750	22.849
Totaal	<u><u>164.468</u></u>	<u><u>197.375</u></u>

2. Staat van baten en lasten 2015

	Werkelijk 2015	Begroot 2015	Werkelijk 2014
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Bestemde giften	33.967		21.814
Giften en schenkingen particulieren	162.945	145.000	186.215
Giften en schenkingen organisaties	118.906	110.000	133.673
Baten uit akties van derden			
Bestemde giften	17.130		
Rentebaten en baten uit beleggingen			
Rentebaten	1.354	1.000	1.000
Koersresultaten	41.753		15.303
Overige baten			
Som der baten	376.055	256.000	358.005
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
REMER - Algemeen			
Organisatie en coördinatie	88.380	80.213	84.743
REMER onvoorzien		6.000	
REMER - Rio de Janeiro			
Rio Algemeen	73.645	54.240	88.137
Antares	45.395	42.658	
Pedra Lisa	38.890	31.254	38.634
Sparta	14.908	27.862	16.169
REMER - Minas			
Woonboerderij	78.758	39.265	38.992
REMER - overig			
Besteed uit bestemde giften	54.460		21.740
totaal REMER, besteed aan doelstelling	394.436	281.492	288.415
Werving baten			
Publiciteitskosten	2.449	2.000	2.214
Bezoek(en) aan Nederland	5.926	5.500	1.494
Totaal kosten van batenwerving	8.375	7.500	3.708
Beheer en administratie			
Kantoor- en bankkosten	1.131	2.000	1.683
CBF Certificaat	895	500	365
Accountantskosten	3.025	2.650	2.420
Totaal kosten beheer en administratie	5.051	5.150	4.468
Som der lasten	407.863	294.142	296.591
Saldo van baten en lasten	-31.808	-38.142	61.414
Bestedingspercentage	105%		81%
Kosten fondsenwerving in % van de baten	3,6%		2,3%
Resultaat bestemming 2015			
Toevoeging / onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	-28.444		
Bestemmingsfonds	-3.363		

3a. Toelichting lastenverdeling 2015

Doelstelling	Werving baten					Beheer en administratie	Totaal 2015	Begroot 2015	Totaal 2014
	REMER	Eigen fondsenwerving	Gezamenlijke acties	Acties derden	Subsidies				
Subsidies en bijdragen									
Afdrachten	394.436						394.436	281.492	288.415
Aankopen en verwervingen									
Uitbesteed werk									
Publiciteit en communicatie									
Personeelskosten									
Huisvestingskosten									
Kantoor- en algemene kosten		8.375				5.051	13.426	12.650	8.176
Afschrijving en rente									
Totaal	394.436	8.375				5.051	407.863	294.142	296.591

3b. Verloop reserves en fondsen 2015

	Werkelijk 2015	Werkelijk 2014	Werkelijk 2013	Werkelijk 2012
Continuïteitsreserve				
Stand begin verslagjaar	151.998	90.658	63.299	71.918
Overschot/tekort	-28.444	61.340	27.359	-8.619
Stand einde verslagjaar	123.553	151.998	90.658	63.299
Bestemmingsfondsen				
Stand begin verslagjaar	22.528	34.381	39.390	26.180
Overschot/tekort	-3.363	74	4.970	13.210
Vrijval naar giften organisaties		-11.927		
Te restitueren donaties			-9.979	
Stand einde verslagjaar	19.165	22.528	34.381	39.390

4. Begroting 2016

	Begroting 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2014	Werkelijk 2013	Werkelijk 2012
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving					
Bestemde giften		33.967	21.814	56.220	65.152
Giften en schenkingen particulieren	155.000	162.945	186.215	154.119	164.857
Giften en schenkingen organisaties	160.000	118.906	133.673	139.892	114.094
Baten uit akties van derden					
Bestemde giften		17.130			
Rentebaten en baten uit beleggingen					
Rentebaten	1.000	1.354	1.000	1.290	1.058
Koersresultaten		41.753	15.303	23.343	
Overige baten					110
Som der baten	316.000	376.055	358.005	374.864	345.272
Lasten					
Besteed aan doelstellingen					
REMER - Algemeen					
Organisatie en coördinatie	71.201	88.380	84.743	84.899	45.023
REMER Onvoorzien	19.531				
REMER - Rio de Janeiro					
Straatwerk / Rio Algemeen	66.243	73.645	88.137	95.379	19.979
Casa Betânia					32.522
Jacarézinho				3.750	9.652
Antares	25.776	45.395			
Pedra Lisa	27.631	38.890	38.634	14.343	20.813
Sparta	26.027	14.908	16.169	13.018	15.664
REMER - Minas					
Woonboerderij	100.690	78.758	38.992	73.679	122.074
Studiehuis		-	0		16.000
Besteed uit gelabelde giften		54.460	21.740	51.250	51.942
totaal REMER, besteed aan doelstelling	337.100	394.436	288.415	336.318	333.669
Werving baten					
Kosten fondsenwerving					1.270
Publiciteitskosten	2.000	2.449	2.214	1.322	1.079
Notariskosten					
Bezoek(en) aan Nederland	1.500	5.926	1.494	1.366	1.700
Totaal kosten van batenwerving	3.500	8.375	3.708	2.688	4.049
Beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie					
Kantoor- en bankkosten	1.800	1.131	1.683	2.178	1.563
CBF Keurmerk / Certificaat	600	895	365	0	1.400
Accountantskosten	3.000	3.025	2.420	1.350,00	-
Totaal kosten beheer en administratie	5.400	5.051	4.468	3.528	2.963
Som der lasten	346.000	407.863	296.591	342.535	340.681
Bijzondere baten en lasten					
Saldo van baten en lasten	-30.000	-31.808	61.414	32.329	4.591
Bestedingspercentage	107%	105%	81%	90%	97%
Kosten fondsenwerving in % van de baten	2,8%	3,6%	2,3%	1,7%	2,0%

5. Verantwoordingsverklaring

Dit jaarverslag is opgesteld conform de nieuwe 'Richtlijn 650' voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze richtlijn is vanaf 2008 verplicht.. De verantwoordingsverklaring is onderdeel van de nieuwe richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). In dit bestuursverslag is de verantwoordingsverklaring integraal opgenomen.

In de verantwoordingsverklaring legt het bestuur verantwoording af over drie principes:

1. Onderscheid in de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren.
2. Optimaliseren van effectiviteit en efficiency van bestedingen.
3. Optimaliseren van de omgang met belanghebbenden.

1. Toezicht houden en besturen

Het bestuur van stichting 'Help mij leven' is het hoogste orgaan van de stichting en is eindverantwoordelijke voor besluitvorming aangaande de organisatie en besteding van middelen. Het bestuur bestaat uit zeven onafhankelijke en onbezoldigde bestuursleden. Zij hebben geen van allen zakelijke relaties met stichting 'Help mij leven' of de Braziliaanse organisaties REMER en Sparta.

Benoeming geschiedt voor een periode van vier jaar. Aan het einde van de bestuurstermijn treedt een bestuurslid af, waarna deze door het bestuur kan worden herbenoemd voor een periode van vijf jaar. Er is geen maximum gesteld aan het aantal opeenvolgende herbenoemingen. De bestuursleden zijn werkzaam in verschillende sectoren, waardoor zij hun eigen expertise inbrengen. In het jaarverslag worden hun functies beschreven, evenals de duur van hun bestuurstermijn.

Werven van nieuwe bestuursleden geschiedt aan de hand van een tevoren door het bestuur vastgestelde profielschets. Bij de werving van aspirant-bestuursleden wordt specifiek gezocht naar aanvullende kwaliteiten.

Het bestuur vergadert in principe eenmaal per maand, met uitzondering van één zomermaand. Iedere vergadering worden activiteiten en financiën besproken aan de hand van maandelijks rapportages uit Brazilië, de begroting voor het lopende jaar en het meerjarenbeleidsplan. De vergaderingen zijn openbaar.

De volgende onderdelen worden expliciet in de bestuursvergaderingen geagendeerd:

- Vaststelling van de begroting en het meerjarenbeleidsplan
- Vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag
- Goedkeuring en wijziging van stichtingsnotulen
- Goedkeuring van financiële steun aan de doelstelling

Bij het verrichten van financiële transacties is het zogenaamde 'vier ogen-principe' van toepassing. Zowel de penningmeester als een daartoe aangewezen bestuurslid moet goedkeuring aan de transactie verlenen.

De door het bestuur aangestelde registeraccountant beoordeelt jaarlijks de jaarrekening. Op basis van het per 1 juli 2013 geldende reglement van het CBF voor houders van het CBF certificaat voor kleine goede doelen volstaat een beoordelingsverklaring.

2. Optimale besteding van middelen

Door het vaststellen van het meerjarenbeleidsplan en meerjarenbegroting en de daaruit voortvloeiende jaarplannen en begrotingen geeft het bestuur richting aan de doelstellingen van stichting 'Help mij leven'.

Besteding van middelen vindt plaats in overeenstemming met de begroting. Betalingen worden uitsluitend door de penningmeester gedaan, waarbij voor betalingen zonder expliciet bestuursbesluit een maximum van € 500 wordt gehanteerd. Het gaat hierbij vooral om onvermijdelijke, uit de bedrijfsvoering voortvloeiende verplichtingen. Andere bestedingen worden slechts bij bestuursbesluit gedaan.

Om de stabiliteit van de uitvoering van de doelstelling te kunnen waarborgen wordt een reserve aangehouden ter hoogte van tenminste drie maanden van de volledige bijdrage aan de organisaties REMER en Sparta.

Het monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten vindt plaats door een kritische beoordeling van het jaarverslag. De evaluatie van interne processen wordt ad-hoc ingebracht in het bestuur, waarbij de bevindingen van de accountant en het CBF een belangrijke externe toets vormen. Verbeterpunten, al dan niet op advies van de accountant en het CBF, worden in de bestuursvergaderingen behandeld.

Op basis van de door de Braziliaanse organisaties REMER en Sparta voorgelegde begrotingen, maakt het bestuur keuzes in de te financieren doelen. De doelen worden door REMER en/of Sparta beargumenteerd voorgelegd. Deze worden voorafgaand aan schenking van de middelen in het bestuur besproken. Na besteding van de middelen wordt aan de hand van de door REMER of Sparta verzorgde verantwoording het effect van de financiering geëvalueerd. Het bestuur ontvangt maandelijkse rapportages van REMER en Sparta over de voortgang van de activiteiten en de besteding van middelen. Onderdeel van de maandelijkse rapportages is de besteding en evaluatie van giften door bedrijven, instellingen of particulieren voor specifieke projecten of activiteiten. Deze rapportages zijn een vast agendapunt in de maandelijkse bestuursvergadering.

Door direct contact over de besteding in Brazilië wordt waar nodig door het bestuur bijgestuurd. Dit gebeurt altijd bij bestuursbesluit.

Het CBF hanteert een maximale norm voor kosten van fondsenwerving van 25% van de baten uit eigen fondsenwerving. Het bestuur van stichting 'Help mij leven' heeft zich ten doel gesteld om niet alleen de kosten van fondsenwerving, maar de gehele uitvoeringskosten van stichting 'Help mij leven' niet meer te laten bedragen dan 5% van

de baten uit fondsenwerving. Sinds de toekenning van het CBF-keur zijn de totale kosten altijd onder deze grens gebleven.

Het bestuur van de stichting 'Help mij Leven' onderhoudt intensief contact met de Braziliaanse organisatie REMER en Sparta inzake de besteding van de financiële middelen die de stichting aan het werk voor straatkinderen beschikbaar stelt. Voor elke bestuursvergadering ontvangt het bestuur een rapportage. Twee keer per jaar betreft dit een gestructureerde rapportage met kwantitatieve gegevens.. De penningmeester controleert de financiële rapportages uit Brazilië, waaronder de begroting en het jaarverslag. Maandelijks is telefonisch contact met de coördinator van REMER en Sparta. Naast de verantwoording van de exploitatiekosten, wordt er uit Brazilië per project verantwoording afgelegd.

3. Optimale relaties met belanghebbenden

Stichting 'Help mij leven' heeft circa 600 betalende donateurs. Deze groep kan worden opgedeeld in vier specifieke doelgroepen: particulieren, bedrijven, scholen en kerkelijke instanties. Naast donateurs kent de stichting ook vrijwilligers. De stichting beschikt over een commissie voor werving en selectie van vrijwilligers.

Het bestuur onderhoudt contacten met andere organisaties die doelstellingen in Brazilië hebben. Dit doet zij in het 'Brazilië netwerk'. Het netwerk is een samenwerkingsverband van particuliere organisaties in Nederland die kleinschalige projecten in Brazilië ondersteunen. Het netwerk is opgericht om kleinschalige initiatieven door samenwerking te versterken.

Om de verschillende belanghebbenden goed te informeren, biedt stichting 'Help mij Leven' naast algemene informatie ook specifieke informatie aan belanghebbenden. Dit gebeurt bij het financieren van specifieke projecten. De inhoudelijke en financiële rapportages worden daarbij aangepast naar de behoeften en wensen van de belanghebbende.

Informeren van donateurs, vrijwilligers en geïnteresseerden vindt plaats via verschillende uitingen: website, (digitale) nieuwsbrieven, rapportages voor donateurs, folders, de begroting en het jaarverslag. Daarnaast vinden informatiebijeenkomsten plaats, waarop geïnteresseerden te horen krijgen over het werk van de stichting.

Een aantal bestuursleden vormt samen het fondsenwervingsteam. Dit team evalueert de huidige wijze van communicatie met donateurs en potentieel donateurs en zoekt naar nieuwe wegen om mensen aan te spreken. Daarbij zoekt men de dialoog met donateurs en vrijwilligers.

Klachten worden schriftelijk afgehandeld via de door het bestuur vastgestelde procedure klachtenbehandeling.

6. Beoordelingsverklaring

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Help Mij Leven

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag op bladzijde 13 tot en met 23 opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Help Mij Leven te Bleiswijk beoordeeld. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het saldo van baten en lasten getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende instellingen (RJ 650). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over de jaarrekening op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat. Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het management en overige functionarissen van de entiteit, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie. De werkzaamheden uitgevoerd in kader van een beoordelingsopdracht zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Help Mij Leven per 31 december 2015 en van het saldo van baten en lasten over 2015 in overeenstemming met RJ 650 Fondsenwervende instellingen.

Zevenhuizen, 27 september 2016

Van den Akker Accountants B.V.

w.g.

W.H.G. van den Akker RA